

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20222/2023
21.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца „ОТР Банка Србија“ ад Београд, као правног следбеника „Societe Generale Srbija“ АД Београд, чији је пуномоћник Небојша Станковић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Нинослава Васић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 807/2023 од 22.03.2023. године, на седници одржаној 21.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 807/2023 од 22.03.2023 године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 4285/2021 од 30.08.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име дуга по основу Уговора о отварању и вођењу рачуна код банке број ... од 13.03.2012. године исплати износ од 80.652,25 динара са законском затезном каматом од 31.10.2014. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му на име дуга по основу Уговора о кредиту за измирење раније преузетих обавеза (рефинансирање) број ... од 27.03.2013. године исплати износ од 588.950,43 динара са законском затезном каматом на износ од 551.903,29 динара почев од 24.04.2016. године до исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 807/2023 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име дуга по основу Уговора о кредиту за измирење раније преузетих обавеза (рефинансирање) број ... од 27.03.2013. године исплати износ од 588.950,43 динара са законском затезном каматом на износ од 551.903,29 динара почев од 24.04.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 209.396,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Тужилац је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да нема места примени члана 404. ЗПП јер је ревизија дозвољена као редовна на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, али да није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Такође неосновано се садржином ревизије указује да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиоца и тужени су закључили Уговор о кредиту за измирење раније преузетих обавеза (рефинансирање) број .. од 27.03.2013. године, којим је туженом одобрен кредит у износу од 430.000,00 динара са континуитетом отплате кредита закључно са 27.03.2020. године. Тужени је у циљу обезбеђења наведеног кредита поред дате бланко сопствене менице исти осигурао код осигуравајуће организације UNIQA за случај губитка посла и боловања са осигураним периодом од 27.03.2013. године до 27.03.2020. године. Туженом је престао радни однос 15.11.2013. године од када се тужени налази на евиденцији НСЗ Филијале у Лесковцу као незапослено лице, па је осигуравајућа организација вршила исплате доспелих рата кредита по основу Полисе број .. и у складу са одредбама посебних услова за осигурање финансијских губитака од ризика незапослености и боловања почев од 18.12.2013. године. Тужилац је 26.04.2016. године послао туженом обавештење о отказу уговора о кредиту са опоменом пред утужење, након чега је поднео тужбу са предлогом за издавање платног налога ради наплате дуга у висини утврђеној налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке по уговору од 27.03.2013. године у износу од 578.950,43 динара са каматом на износ главног дуга од 551.903,29 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужилац није овлашћен да од туженог у смислу одредбе члана 262. ЗОО по основу уговора о рефинансирању захтева исплату дуга у износу од 588.950,43 динара са каматом на износ од 551.903,29 динара, већ искључиво од стране осигуравајуће организације UNIQA осигурање, због чега је одбио тужбени захтев тужиоца у том делу.

Другостепени суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда, па је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев налазећи да закључењем уговора о осигурању кредита између туженог и осигуравајуће организације није престала обавеза туженог као корисника кредита по уговору од

27.03.2013. године. Другостепени суд је закључио да је реч о два потпуно одвојена правна посла - уговорног односа између банке и туженог по основу уговора о кредиту и уговорног односа између туженог и осигуравајућег друштва у корист банке при чему закључењем уговора о осигурању кредита није престао уговорни однос између тужиоца и туженог, нити је осигуравајуће друштво ступило на место туженог као корисника кредита нити преузело обавезу плаћања дуга по кредиту. Осигуравајућа организација је преузела обавезу плаћања кредита уколико дође до осигураног случаја (губитка запослења) и то само док је осигураник у складу са посебним условима за осигурање финансијских губитака од ризика незапослености, боловања пријављен и прима накнаду код Националне службе за запошљавање. Зато је обавезао туженог да тужиоцу плати износ невраћеног кредита у укупном износу од 588.950,43 динара, са законском затезном каматом на износ главног дуга 551.903.29 динара почев од 24.04.2016. године.

По оцени Врховног суда, правилна је одлука другостепеног суда.

Наиме, након што су парничне странке закључиле уговор о кредиту од 27.03.2013. године, тужени је закључио и уговор о осигурању ради обезбеђења кредита. Предметни кредит је био осигуран код UNIQA осигурања за случај незапослености и боловања, па како је у периоду отплате кредита дошло до наступања осигураног случаја - престанка радног односа туженог 15.11.2013. године, UNIQA осигурање је банци вршила исплату доспелих рата кредита почев од 18.11.2013. године. Банка је прихватила наведене уплате на име рата кредита, али и поред тога дуговање по кредиту није исплаћено у целости, због чега основано од туженог захтева исплату износа невраћеног кредита.

Нису основани наводи ревизије туженог којима се оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда, истицањем да је била обавеза осигуравајуће организације да уместо туженог исплати банци тужбом потраживани износ и да UNIQA осигурање није испунила обавезу из уговора о осигурању (полисе осигурања која је била винкулирана у корист банке) јер није покрила цео износ кредита. Наиме, овде је реч о односу банке и њеног дужника-туженог. Уговором о кредиту је настао уговорни однос између правног претходника тужиоца „Societe Generale Srbija“ АД Београд и туженог, док је уговором о осигурању настао облигациони однос између туженог и осигуравајућег друштва, с тим да је тужени пренео своје право потраживања по основу осигурања у корист банке. Дакле, ради се о два потпуно одвојена правна посла, па закључењем уговора о осигурању није престао уговорни однос између парничних странака настао по основу уговора о кредиту, нити је истим осигуравајуће друштво ступило на место туженог као корисника кредита, односно преузело обавезу плаћања дуга по уговору о кредиту, како то правилно закључује и другостепени суд. Уговором о осигурању тужени се обезбедио да се у случају да изгуби посао или отвори боловање уредна отплата доспелих, а неисплаћених потраживања по основу уговора о кредиту изврши из његовог потраживања према осигуравајућем друштву, сходно премији осигурања. Осигуравајућа организација је испунила само своју обавезу из уговора о осигурању (полисе осигурања), али не и обавезу туженог-корисника кредита. Вештачењем је утврђено да и након уплата извршених од стране осигуравајућег друштва по уговору о осигурању (полиси осигурања) и даље постоји дуг туженог према тужиоцу по основу неизмирених обавеза из уговора о кредиту. Закључењем уговора о осигурању није престало право банке да наплати преостали дуг према дужнику – кориснику кредита,

због чега основано од туженог потражује испуњење обавеза по наведеном уговору о кредиту (неисплаћени део).

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање Врховни суд није ценио, јер се ревизија из тих разлога не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

Из наведених разлога, овај суд је применом члана 414. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију с обзиром да исти нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић